

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 14CoE/130/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7214232078
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zdenka Kohútová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7214232078.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Kohútovej a sudcov JUDr. Igora Ragana a JUDr. Júliusa Tótha v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený spoločnosťou Advocate s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 36 865 141, proti povinnej: U.C. L., W.. XX.XX.XXXX, M. F. V. - A., vedenej súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, PhD., so sídlom v Bratislave, Záhradnícka 60, pod sp. zn. EX 40479/14, o vymoženie 749,71 eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Košice II zo dňa 18.12.2020, č.k. 49Er/3844/2014-66, takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e uznesenie.

II. Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením exekúciu zastavil.

2. V odôvodnení uviedol, že oprávnený sa návrhom zo dňa 29.10.2014 domáhal u súdneho exekútora vykonania exekúcie voči povinnej na základe exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s. so sídlom v Bratislave sp. zn. SR 01473/13 zo dňa 16.01.2014. Dňa 04.12.2014 doručil súdny exekútor súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie s prílohami. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 03.12.2018, č. k. 49Er/3844/2014-17 jeho žiadosť zamietol. Na odvolanie oprávneného Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 12.07.2019, č. k. 8CoE/66/2019-47 toto rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pričom poukázal na ust. § 243f zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), keďže dňa 21.06.2016 oprávnený doručil súdnemu exekútorovi doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie v zmysle § 39 ods. 4 Exekučného poriadku. V tomto uviedol, že rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu s povinnou sú od počiatku výkonu exekúcie obsahom súdneho spisu. Súd prvej inštancie citoval ust. § 39 ods. 4, § 57 ods. 1 písm. m), § 243f a § 243h Exekučného poriadku a uviedol, že vzhľadom na znenie týchto ustanovení je povinný preskúmať, či je alebo nie je daný dôvod na zastavenie exekúcie podľa ust. § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku, a to v prípade, ak 1. rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie bolo vydané v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky, 2. v konaní vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a 3. nebolo na niektorú z týchto podmienok prihladené, t. j. na neprijateľnú zmluvné podmienky, obmedzenie, resp. neprípustnosť použitia zmenky alebo na rozpor s dobrými mravmi alebo so zákonom. Zistil, že oprávnený a povinná uzavreli dňa 28.07.2011 Zmluvu o úvere č. 900400654, na základe ktorej oprávnený poskytol povinnej úver vo výške 350,- eur. Súd prvej inštancie túto zmluvu posúdil ako zmluvu spotrebiteľskú podľa § 52 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, keďže povinná bola v zmluve označená ako fyzická osoba svojím rodným číslom a číslom občianskeho preukazu. Neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o úvere

boli Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, kde v bode 13 oprávnený s povinnou uzavreli Dohodu o vyplnení zmenky za účelom zabezpečenia nárokov oprávneného z predmetnej Zmluvy o úvere. V zmysle tejto dohody povinná vystavila dňa 28.07.2011 blankozmenku, ktorá bola podkladom pre vydanie rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu v tomto konaní. Dohodu o vyplnení zmenky ako súčasť všeobecných obchodných podmienok nepovažoval súd prvej inštancie za individuálne dohodnutú a zároveň konštatoval, že táto dohoda je neplatná aj pre obchádzanie zákona, keďže vystavením zmenky sa veriteľ snažil vyhnúť posudzovaniu platnosti úverovej zmluvy v súvislosti s právnou úpravou ochrany spotrebiteľa. Z uvedeného dôvodu považoval súd prvej inštancie vystavenú zmenku za neplatnú podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Nakoľko nároky z tejto zmenky boli priznané rozhodcovským rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a.s. so sídlom v Bratislave č. SR 01473/13 zo dňa 16.01.2014, tento nie je spôsobilým exekučným titulom, preto súd prvej inštancie exekúciu vykonávanú na jeho podklade podľa § 57 ods. písm. m) Exekučného poriadku zastavil.

3. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený a žiadal napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP). Poukázal na to, že dňa 28.07.2011 uzavrel s povinnou Zmluvu o úvere č. 900400654, na základe ktorej jej poskytol úver na účel zamestnania. Podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch takúto zmluvu nemožno považovať za zmluvu o spotrebiteľskom úvere, keďže tento zákon za spotrebiteľa považuje len osobu, ktorej bol spotrebiteľský úver poskytnutý na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Podľa oprávneného je teda dôležité, na aký účel bol úver poskytnutý a nie na aký účel povinná poskytnuté peňažné prostriedky skutočne použila. Oprávnený pri poskytovaní úveru vychádzal z vyhlásenia povinnej, pričom povinná toto svoje vyhlásenie potvrdila svojím podpisom na zmluve. Zároveň povinná Dodatkom k zmluve o úvere zo dňa 28.07.2011 vyhlásila, že peňažné prostriedky vo výške 350,- eur použijena „náklady na školenie a rekvalifikáciu“. V prípade oprávneného je potrebné akceptovať jeho dobrú vieru, s ktorou do právneho vzťahu s povinnou vstupoval. Poukázal na rozhodnutie ESD, C-464/01 vo veci Johann Gruber proti Bay Wa AG, rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28.03.2017, sp. zn. 21CoE/378/2016 a rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Cdo/415/2012 a konštatoval, že súd prvej inštancie postupoval nesprávne, ak predmetnú exekúciu zastavil podľa ust. § 57 ods. 1 písm. m/ Exekučného poriadku.

5. Povinná ani súdny exekútor sa k podanému odvolaniu nevyjadrili.

6. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie podal oprávnený v zákonnej lehote, preskúmal uznesenie podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP ako aj konanie mu predchádzajúce, a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 CSP a contrario a dospel k záveru, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné.

7. Uznesenie je vo výroku vecne správne, preto ho odvolací súd v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

8. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované (§ 470 ods. 2 prvej vety CSP).

9. Podľa § 243h zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017.

10. Podľa § 9a zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení účinnom do 31.03.2017 (ďalej len Exekučný poriadok), ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku.

11. Oprávnený v podanom odvolaní namietal posúdenie právneho vzťahu medzi ním a povinnou ako spotrebiteľského.

12. Odvolací súd z predloženého spisu zistil, že oprávnený a povinná uzavreli dňa 28.07.2011 Zmluvu o úvere č. 900400654, podľa ktorej oprávnený poskytol povinnej úver vo výške 350,- eur. Povinná ako dlžníčka v zmluve prehlásila, že finančné prostriedky sú jej poskytnuté na výkon zamestnania.

13. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

14. Podľa § 1 ods. 2 veta prvá zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

15. Podľa § 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (účinného v čase uzatvorenia zmluvy) na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Podľa § 2 písm. b) citovaného zákona, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka v znení do 31.03.2015, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. V právnom poriadku Slovenskej republiky je úverová zmluva upravená v Obchodnom zákonníku, ktorý možno aplikovať bez ohľadu na to, či je úver poskytovaný spotrebiteľovi alebo podnikateľskému subjektu - fyzickej osobe alebo právnickej osobe. Zákon o spotrebiteľských úveroch upravuje úverové vzťahy v prípade, keď je úver poskytovaný spotrebiteľovi mimo jeho podnikateľskej činnosti alebo povolania a vo vzťahu k Obchodnému zákonníku má účinky normy lex specialis. Spotrebiteľské zmluvy sú také zmluvy, ktoré uzatvárajú poskytovatelia služieb o určitom rovnakom predmete plnenia opakovane s veľkým počtom zákazníkov - spotrebiteľov. Návrh týchto zmlúv pripravujú poskytovatelia služieb na vopred predtlačných tlačivách, čo je zjavné aj v prejednávanej veci a vyplýva to z tlačiva predmetnej zmluvy o úvere. Spotrebiteľ - povinná - nemala možnosť žiadnym spôsobom zmeniť obsah navrhovanej zmluvy o úvere (spotrebiteľskej zmluvy), nemohla vyjednávať, jedinou jej alternatívou bolo prijatie alebo neprijatie návrhu.

18. Podľa § 2 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Z výpisu z obchodného registra vedeného Okresným súdom Bratislava I odvolací súd zistil, že oprávnený je právnickou osobou, ktorá má v predmete činnosti od 14.3.2001 poskytovanie úverov z vlastných zdrojov, teda je oprávnený poskytovať spotrebiteľské úvery. Podľa § 2 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Povinná predmetnou Zmluvou o úvere síce vyhlásila, že finančné prostriedky sú jej poskytnuté na výkon zamestnania, čo však bez ďalšieho nevylučuje vec z režimu spotrebiteľských úverov, resp. spotrebiteľských zmlúv podľa Občianskeho zákonníka.

19. Ust. § 2 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch hovorí, že spotrebiteľom nie je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na výkon zamestnania, avšak v prípade, ak Zmluva o úvere obsahuje len všeobecný údaj o uzavretí tejto zmluvy na účel zamestnania, ktorý však neposkytuje odpoveď na otázku, aké zamestnanie povinná vykonáva a aký konkrétny súvis s takýmto zamestnaním uzavretie zmluvy má, nemožno takúto zmluvu vyňať z aplikácie zákona o spotrebiteľských úveroch. V prípade pochybností, či ide o spotrebiteľskú zmluvu, nesie dôkazné bremeno veriteľ (oprávnený) a existujúce pochybnosti treba odstrániť spôsobom známym pre dôkazné konanie.

20. Oprávnený až spolu s podaným odvolaním predložil súdu aj Dodatok k Zmluve o úvere, kde povinná vyhlásila, že finančné prostriedky sú jej poskytnuté na „náklady na školenia a rekvalifikáciu“. Z tohto dodatku, ani zo samotnej zmluvy o úvere však nevyplýva, aké zamestnanie povinná vykonávala a či v čase poskytnutia úveru bola vôbec zamestnaná.

21. Navyše, ak by aj súd pripustil vyňatie poskytnutého úveru spod režimu zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, právny vzťah medzi oprávneným a povinnou stále podlieha režimu spotrebiteľských zmlúv podľa ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. V prejednávanej veci nie je sporné, že oprávnený POHOTOVOSTĚ, s.r.o., ktorý predmetnú zmluvu o úvere s povinnou uzatváral, je dodávateľom služby - poskytovanie úverov a pôžičiek z vlastných zdrojov nebankovým spôsobom, čo vyplýva aj z predmetu jeho činnosti zapísaného v obchodnom registri. Povinná pri uzatváraní Zmluvy o úvere vystupovala ako fyzická osoba a zo žiadnych ustanovení zmluvy nevyplýva, že by konala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka). Zmluva o úvere bola predtlačená na vopred pripravenom formulári, ktorý oprávnený bežne používal v rámci svojej obchodnej činnosti - poskytovania úverov.

22. Zmluva o úvere uzavretá medzi oprávneným a povinnou je teda zmluvou spotrebiteľskou, aj keď ju účastníci konania takto nenazvali a v písomnej zmluve ju označili „Zmluva o úvere“, pretože podľa § 41a Občianskeho zákonníka, ak právnym úkonom má byť zastretý iný právny úkon, platí tento iný úkon, ak to zodpovedá vôli účastníkov a ak sú splnené všetky jeho náležitosti. Predmetná zmluva spĺňa všetky náležitosti spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 - § 54 Občianskeho zákonníka a preto ju súd prvej inštancie správne posudzoval ako zmluvu spotrebiteľskú.

23. Nároky z tejto zmluvy boli zabezpečené zmenkou vystavenou povinnou dňa 28.07.2011 a následne prejednané v rozhodcovskom konaní Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s. so sídlom v Bratislave, ktorý vo veci vydal dňa 16.01.2014 rozhodcovský rozsudok sp. zn. SR 01473/13. Označený rozhodcovský rozsudok je exekučným titulom v tomto konaní, preto správne súd prvej inštancie pristúpil k jeho preskúmaniu v zmysle ust. § 57 ods. 1 písm. m/ Exekučného poriadku v znení do 31.03.2017, podľa ktorého exekúciu súd zastaví, ak rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie, bolo vydané v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky a vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nebolo prihliadnuté na 1. neprijateľné zmluvné podmienky, 2. obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo 3. rozpor s dobrými mravmi alebo so zákonom.

24. Vzhľadom na uvedené odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil podľa ust. § 387 ods. 1 CSP, nakoľko je vo výroku vecne správne.

25. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože oprávnený nemal v tomto konaní úspech a povinnej preukázateľné trovy odvolacieho konania nevznikli.

26. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).